

лася продукція рослинництва – в 2,64% досліджених проб виявлені залишкові кількості пестицидів; подальші місця займають ґрунт (2,35%) і харчові продукти (1,8%). Важливим є подальше ведення моніторингу хімічних забруднювачів в навколишньому середовищі, а також встановлення їх зв'язку з відхиленнями в стані здоров'я населення області.

EKOLOGY-HYGIENICALLY DESCRIPTION OF CONTAMINATION PESTICIDES OF ENVIRONMENT OF LARGE INDUSTRIAL REGION

A.Y. Lysyi, S.A. Ryzhenko, E.P. Vayner, I.I. Gubenko, V.M. Barabash, L.P. Raspopova, P.D. Dzyadko, V.A. Misyura, L.A. Pogorelova, V.N. Gorzieva, V.I. Boroday

About 3400 agricultural enterprises of area are utilized by from 553 to 1462,6 tons of pesticides annually. General amount utilized for period of 1998-2010 yy. pesticides made more than 11 thousand tons. In a structure exposed in the objects of environment of region of remaining amounts of pesticides specific gravity of containing a copper is 46,0%, chlorine-organic and phosphorus-organic – 21,0 and 17,0% accordingly. During monitoring about 321 thousand researches are executed more than 37 thousand tests. The products of plant-grower appeared most muddy – the remaining amounts of pesticides are exposed in 2,64% investigational tests; subsequent places are occupied by soil (2,35%) and food products (1,8%). Important is a further conduct of monitoring of chemical contamination in an environment, and also establishing their connection with rejections in a state of health of population of area.

УДК:614.1:312.6

ЩОДО ПИТАННЯ ІНФОРМАЦІЇ З МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ В УКРАЇНІ

Влодек О.Б., Брязало В.В.

ДУ «Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзєєва НАМН України, м. Київ

Вступ. Складне екологічне становище та невисокий рівень здоров'я населення в Україні змушують фахівців-гігієністів та екологів шукати ефективні заходи поліпшення якості навколишнього середовища та здоров'я громадян України.

Одним із дієвих заходів щодо поліпшення якості довкілля в Україні є соціально гігієнічний моніторинг, який являє собою систему спостереження, аналізу, оцінки і прогнозу стану здоров'я населення та середовища життєдіяльності людини, а також виявлення причинно-наслідкових зв'язків між станом здоров'я населення та впливом на нього факторів середовища життєдіяльності людини.

Актуальність теми. Згідно Конституції України обов'язком держави є забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України.

Відповідно до Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" кожний громадянин нашої держави має право на достовірну і своєчасну інформацію про стан свого здоров'я, здоров'я населення, а також про наявні та можливі фактори ризику для здоров'я та їх ступінь, а підприємства, установи і організації мають право на одержання від органів виконавчої влади і закладів охорони здоров'я інформації про стан здоров'я населення, санітарну та епідемічну ситуацію, нормативно-правові акти з питань забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення та санітарні норми.

Кабінет Міністрів України своєю постановою від 22 лютого 2006 р. №182 затвердив порядок проведення державного соціально-гігієнічного моніторингу (далі – СГМ) в нашій державі.

Нажаль, у цій постанові вказані тільки напрямки роботи СГМ, але ніяк не йдеться, якими чином провадити збирання, обмін, обробку, систематизацію та оприлюднення даних, отриманих у ході проведення моніторингу.

Метою даної роботи є:

- вивчення джерел літератури, які відображають питання створення соціально-гігієнічного моніторингу та віднайдених Інтернет-ресурсів за цією тематикою,
- вивчення технічних можливостей закладів Державної санітарно-епідеміологічної служби у питаннях первинного збору та обробки інформації для СГМ;
- пошук найбільш прийняттого способу обміну інформацією між установами – учасниками СГМ;
- пошук найбільш прийняттого способу оприлюднення результатів СГМ як для державних структур, так і для широкого загалу користувачів мережі Інтернет.

Об'єкт та методи досліджень. Об'єктами досліджень є

- літературні джерела з питань соціально-гігієнічного моніторингу;
- матеріали Інтернет-ресурсів медико-екологічного профілю;
- матеріали опитування співробітників облСЕС про рівень комп'ютеризації установ Державної санепідслужби України та їх точки зору про доцільність створення об'єднаної комп'ютерної системи для зберігання та кінцевої обробки отриманих даних.

Методи досліджень:

- бібліографічні;
- комп'ютерного пошуку;
- соціологічні (анкетування провідних фахівців Держсанепідслужби);
- статистичні (обробка анкет опитування).

Результати досліджень. Вивчення сучасної літератури показало, що найбільш широке обговорення проблеми ведення СГМ спостерігається в російських джерелах. Так Є.М. Беляєв із співавторами [1] ділиться досвідом створення та ведення СГМ в Росії в сучасних умовах.

Г.Г. Онищенко, розмірковуючи над сучасними проблемами створення та удосконалення СГМ, ділиться думками про його

методологію, регіональні особливості та управлінські рішення [2].

Багато праць присвячено проблеми ризиків в системі СГМ. Так, Кузьмін з співавт. [3] вважає, що оцінка ризику і еколого-епідеміологічні дослідження є взаємозв'язаними інструментами СГМ на місцевому і регіональному рівнях.

Що стосується вітчизняних авторів, то слід підкреслити, що ще у 1997 р. А.М. Сердюком з співавт. [4] в роботі “Методологічні питання створення моніторингу “навколишнє середовища – здоров'я населення України” ставилося питання про створення Державного Моніторингу і Аналізу (СІДМА) стану навколишнього середовища та здоров'я населення. На думку авторів цієї роботи моніторинг повинен здійснюватись за допомогою комп'ютерів, і його програма повинна забезпечувати:

- ввід, коригування та вибір даних із бази;
- визначення інформативних показників стану здоров'я та реально діючих для конкретного об'єкту факторів навколишнього середовища;
- розрахунок долі вкладу факторів у зміну стану здоров'я, а відповідно і їх ранжування за значимістю;
- встановлення факту та виду залежності тих чи інших показників здоров'я від факторів довкілля;
- отримання інтегральних оцінок економічної і медико-гігієнічної ситуації;
- визначення порогових рівнів факторів у передбаченні їх незалежної і залежної зони;
- аналіз динамічних тенденцій; розрахунки прогнозу зміни стану здоров'я при зміні часу або рівнів діючих факторів.

В.М. Пазинич зі співавт. [5-6] у своїх роботах розмірковує про складові моніторингу здоров'я населення у зв'язку з дією факторів оточуючого середовища в діяльності санітарно-епідеміологічної служби та ділиться досвідом організації медико-екологічного моніторингу в м. Запоріжжі і принципами його інформаційного забезпечення в реальному режимі часу.

У роботі В.Є. Присяжнюка і В.М. Доценка [7] наведено результати вивчення перспективності використання існуючого контролю та обліку в галузі охорони здоров'я та

охорони атмосферного повітря в системі медико-екологічного моніторингу в Україні.

Проблеми впровадження ризиків у сферу екологічної безпеки України висвітлюються в роботі А.М. Сердюка з співав. [8].

Узагальнюючи результати цих досліджень, можна говорити, що більшість авторів СГМ представляє собі, як складну державну міжвідомчу систему для збору і оцінки даних з метою виявлення змін і прогнозу стану здоров'я населення і середовища проживання, встановлення та усунення шкідливого впливу на людину факторів навколишнього середовища.

В ієрархічному плані цей моніторинг повинен здійснюватись на національному, регіональному та місцевому рівнях на основі єдиної інформативної бази про стан навколишнього середовища та здоров'я населення, а також єдиної методології оцінки ризику впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення.

Вважається, що оцінка ризику впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення повинна стати невід'ємною частиною СГМ.

У Росії для визначення цього ризику вже видано декілька методичних посібників [9,10], у яких викладені математичні методи розрахунку різних показників ризику.

Разом із тим, у проаналізованій літературі на тему СГМ відмічається, що сучасний етап розвитку СГМ характеризується багатьма не вирішеними питаннями:

- організаційно-методичної перебудови в умовах поєднання традиційних форм санітарно-епідеміологічного нагляду і нових технологій, зв'язаних з системою СГМ;
- повільного освоєння в системі СГМ науково-методичного забезпечення оптимальної методології аналізу зв'язків “довкілля-здоров'я населення”;
- розробки науково-методичних підходів до оцінки долевої дії середовища проживання;
- обґрунтування критеріальних показників функціонального стану людини;
- формування адаптаційних механізмів їх змін під впливом дії довкілля;
- недостатнього методичного забезпечення СГМ по визначенню чисельності населення під впливом факторів оточуючого середовища;
- оцінки якісного складу атмосферного повітря на територіях, де немає стаціонарних постів спостереження;
- доцільності застосування кратності перевищення ГДК до класів небезпечності по воді, градації забрудненості атмосферного повітря від 2 до 5 ГДК і більше 5 ГДК;
- відсутності методики аналізу і оцінки зв'язку зі здоров'ям населення соціально-економічного блоку показників СГМ тощо.

Що ж стосується висвітлення проблеми СГМ у Інтернеті, було перевірено ефективність існуючих пошукових систем за критерієм “визначення впливу факторів ризику на стан здоров'я населення”.

Результати такого пошуку наведені у табл. 1.

Таблиця 1. Ефективність систем пошуку в Інтернеті за критерієм “визначення впливу факторів ризику на стан здоров'я населення”.

№ п/п	Назва пошукового ресурсу	Кількість результатів пошуку	Характеристика наповнення віднайдених веб-сторінок
1.	www.google.com	48900	<ul style="list-style-type: none"> - офіційні веб-сторінки державних установ та закладів; - реферати; - автореферати дисертацій; - електронні версії статей у наукових журналах; - тексти наказів МОЗ України; - пояснювальні записки наукових курсів екологічних дисциплін; - тексти законодавчих актів України; - інформація стосовно популяційних реєстрів в Україні

№ п/п	Назва пошукового ресурсу	Кількість результатів пошуку	Характеристика наповнення віднайдених веб-сторінок
2.	www.yandex.ru	52610	- офіційні веб-сторінки державних установ та закладів; - студентські реферати; - автореферати дисертацій; - електронні версії статей у наукових журналах; - тексти наказів МОЗ України; - пояснювальні записки наукових курсів екологічних дисциплін; - тексти законодавчих актів України; - інформація стосовно популяційних реєстрів в Україні
3.	www.meta.ua	1595	- електронні версії статей у наукових журналах; - тексти законодавчих актів України; - тексти санітарних нормативів України; - наукові статті; - тексти статей із підручників; - веб-сторінки органів державної влади; - веб-сторінки закладів санепідслужби.
4.	www.yahoo.com	880	- тексти монографій; - тексти наукових статей; - Національний план дій з гігієни довкілля на 2000-2005 роки; - тексти законодавчих актів України; - глосарій теорії безпеки.
5.	www.altavista.com	879	- офіційні веб-сторінки державних установ та закладів; - тексти санітарних нормативів України; - тексти законодавчих актів України; - веб-публікації екологічних неурядових установ
6.	www.bigmir.net	317	- автореферати дисертацій; - офіційні веб-сторінки державних установ та закладів; - проекти законів України; - тексти законодавчих актів України; - тексти лекцій екологічних дисциплін.
7.	www.rambler.ru	112	- автореферати дисертацій; - електронні версії статей у наукових журналах; - офіційні веб-сторінки державних установ та закладів; - тексти лекцій екологічних дисциплін; - проекти законів; - веб-сторінки недержавних екологічних організацій.
8.	www.topping.com.ua	200	- офіційні веб-сторінки державних установ та закладів; - електронні версії статей у наукових журн-х.

№ п/п	Назва пошукового ресурсу	Кількість результатів пошуку	Характеристика наповнення віднайдених веб-сторінок
9.	http://holms.ukrnet.net/	18	- тексти деяких законодавчих актів України.
10.	www.internetri.net	1	- тексти деяких наукових публікацій.

Таким чином, можна стверджувати, що в Інтернеті є інформаційні ресурси, присвячені проблемам медичної екології.

На основі результатів, отриманих у табл. 1, було віднайдено офіційні джерела статистичної інформації в Уанеті. Результати пошуку наведено у табл. 2.

Таблиця 2. Джерела офіційної статистичної інформації в Інтернеті.

№ з/п	Назва установи – власника веб-ресурсу	Адреса веб-ресурсу в Інтернеті	Характер статистичної інформації ресурсу
1.	Міністерство охорони здоров'я України	www.moz.gov.ua	1. Оперативна інформація про захворюваність на тяжкий гострий респіраторний синдром; грип та ГРЗ; ВІЛ/СНІД; туберкульоз, дифтерію, ботулізм. 2. Оперативна інформація про спалахи харчових отруєнь та гострих кишкових інфекцій. 3. Звітні матеріали розділу “Інформаційний центр санітарних заходів”.
2.	Міністерство охорони навколишнього природного середовища України	www.menr.gov.ua	1. Інформація про надзвичайні ситуації.
3.	Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи	www.mns.gov.ua	1. Події, що сталися за добу. 2. Небезпечні події на воді. 3. Радіаційний фон. 4. Прогноз погоди на 3 доби. 5. Довідка про основні надзвичайні ситуації техногенного, природного та іншого характеру на території України.

За результатами проведеного пошуку можна зробити наступні висновки.

- Зважаючи на той факт, що кількість користувачів Інтернету зростає день від дня, одним із найефективніших засобів оприлюднення тієї чи іншої інформації є її розміщення на веб-сторінках в Інтернеті.
- Нааявна в Інтернеті статистична інформація вкрай недостатньо відображає істинний стан здоров'я населення України. Зокрема відсутні офіційні джерела, із яких можна дізнатися, в яких містах України є найбільш забруднене навколишнє середовище, і де найгірші показники здоров'я.
- Нажаль, на рівні держави поки що не планується створення Інтернет-системи, в якій би була зосереджена вся інформація

про стан довкілля та здоров'я людей в Україні.

- Зважаючи на складне екологічне становище та невисокий рівень здоров'я населення в Україні створення такого Інтернет-ресурсу вкрай необхідне, зокрема як невід'ємна складова частина соціально-гігієнічного моніторингу.

Враховуючи те, що основний збір та первинну обробку отриманих даних СГМ покладено на МОЗ та Держсанепідслужбу України, було проведено опитування Головних санітарних лікарів облСЕС, які є найбільш кваліфікованими фахівцями в області екології та здоров'я населення.

Опитування проводилось з метою вивчення питання про готовність облСЕС спів-

працювати з ДУ «Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзєєва НАМН України» на предмет створення спеціалізованої моніторингової системи з інтегрованим інформаційним Інтернет-ресурсом загального

користування, яка діятиме у рамках державного соціально-гігієнічного моніторингу.

Опитування провідних фахівців облСЕС здійснювалось за допомогою анкетування. Результати обробки зібраних анкет представлені у табл. 3.

Таблиця 3. Результати опитування санітарних лікарів облСЕС з приводу доцільності створення в Україні спеціалізованого Інтернет-ресурсу.

№ з/п	Ознака	Число відповідей	
		Абсолютне	%
1.	Яким Ви вважаєте рівень комп'ютеризації у Вашій установі?		
	- оптимальним	11	28
	- посереднім	24	62
	- низьким	4	10
	Усього	39	100
2.	Чи всі районні СЕС Вашої області мають достатню кількість комп'ютерів?		
	- так	10	26
	- ні	26	67
	- не мають зовсім	3	7
	Усього	39	100
3.	Чи створена і існує у Вашій установі комп'ютерна база даних про стан навколишнього середовища Вашої області в розрізі окремих районів?		
	- так	5	13
	- почали створювати	18	46
	- ні	16	41
	Усього	39	100
4.	Чи мають районні СЕС комп'ютерні бази даних про стан довкілля району?		
	- так	3	8
	- створюються	18	46
	- ні	18	46
	Усього	39	100
5.	З якою метою використовуються у Вашій установі та підлеглих районних СЕС комп'ютери?		
	- в основному для набору та розмноження ділової поточної документації, статформ №18 та №2, щорічників	19	37
	- для аналізу динамічних змін якості довкілля області	9	18
	- для електронного зв'язку з іншими установами	23	45
	Усього	51	100
6.	Чи має Ваша установа власну Інтернет-систему?		
	- так	37	95
	- ні	2	5
	Усього	39	100
7.	Якщо маєте власну Інтернет-систему, то з якою метою?		
	- для пошуку літературних джерел про стан навколишнього середовища та його вплив на здоров'я населення	24	32

№ з/п	Ознака	Число відповідей	
		Абсолютне	%
7.	- для пошуку нових методів санітарно-хімічних та мікробіологічних досліджень окремих об'єктів довкілля	17	22
	- для пошуку стандартів та регламентів якості довкілля	18	24
	- інше	17	22
	Усього	76	100
8.	Якщо Інтернет-системи немає, або існуюча Вас не задовольняє, то чи хотіли б Ви мати таку систему, яка пропонується нами?		
	- так	36	92
	- ні	3	8
	Усього	39	100
9.	Чи задовольняє Вас структура запропонованого нами Інтернет-Порталу?		
	- так	21	54
	- ні	7	18
	- не зовсім	11	28
	Усього	39	100

Із наведених у табл. 3 даних слідує, що респонденти оцінюють рівень комп'ютеризації санепідслужби України як оптимальний у 28%, як посередній – у 12%, а як низький – у 4% випадків.

Опитування встановило, що достатню кількість комп'ютерів мають 26%, недостатню – 67%, не мають зовсім – 7% райСЕС України.

Комп'ютерна база даних про стан навколишнього середовища в розрізі окремих районів області існує в 13%, почала створюватись – у 46%, а не існує також у 46% райСЕС України.

Комп'ютерна техніка, наявна в облСЕС та райСЕС, у 37% випадків використовується для ведення поточної документації, обробки статформ, створення щорічників тощо; у 18% випадків – для аналізу стану довкілля; у 45% випадків – для електронного зв'язку з іншими установами.

Інтернетом користується 95% облСЕС, не користується – відповідно 5% облСЕС.

У тих облСЕС, де є Інтернет, у 32% випадків він використовується для пошуку літератури з екологічних проблем, у 22% випадків – для пошуку нових методів санітарно-хімічних та бактеріологічних досліджень, у 24% випадків – для пошуку стандартів та

регламентів якості об'єктів довкілля, у 22% випадків – для інших цілей.

Що ж стосується оцінки запропонованої Інтернет-системи, то 92% респондентів її схвалюють, 54% – задоволені її змістом (структурою), 28% – не зовсім задоволені, 18% – незадоволені.

Таким чином, результати опитування показали, що переважна більшість (90%) обласних і районних СЕС має оптимальний або посередній рівень комп'ютеризації, майже третина (28%) санепідстанцій країни мають достатню кількість комп'ютерів. Більшість облСЕС (59%) і райСЕС (54%) мають або почали створювати бази про стан довкілля області та району.

Уже зараз у 18% обласних та районних СЕС комп'ютери використовуються для аналізу динамічних змін якості довкілля областей та районів. Слід підкреслити, що 92% респондентів хотіли б користуватися запропонованим Інтернет-ресурсом, і переважна більшість із них (54%) задоволена тим змістом Порталу, що пропонується.

Усе це свідчить про те, що ідея створення спеціалізованої моніторингової системи з власним Інтернет-ресурсом в Україні є своєчасною, і санепідслужба України готова до її сприйняття та використання у повсякденній роботі.

Висновки

1. Аналіз літератури та веб-ресурсів Інтернету показав, що проблема створення моніторингу навколишнього середовища та здоров'я населення давно назріла та широко обговорюється у колах фахівців з еколого-гігієнічних проблем, але, на превеликий жаль, в Інтернеті такого ресурсу для України, як і для інших країн, не існує.

2. Опитування фахівців облСЕС показало, що більшість із них схвалює ідею створення спеціалізованої моніторингової системи з власним Інтернет-ресурсом в Україні, а рівень комп'ютеризації санепідстанцій дозволяє використовувати цю систему у повсякденній роботі СЕС.

3. Найбільш прийнятним способом обміну інформацією між установами-учасниками СГМ є сучасна комп'ютерна техніка, відповідне програмне забезпечення та інформаційні технології, електронні сервіси мережі Інтернет.

4. Найбільш прийнятним способом оприлюднення результатів СГМ є створення веб-порталу, який працюватиме на основі електронної моніторингової системи, міститиме результати соціально-гігієнічного моніторингу територій України, та дозволить забезпечувати широкий загал користувачів Інтернету великими обсягами свіжої, оперативної, об'єктивної інформації еколого-гігієнічного характеру.

5. Об'єднання близьких за тематикою інформаційних ресурсів існуючих веб-серверів установ, підлеглих МОЗ, МНС, Мінприроди, Академії медичних наук України, а також споріднених ресурсів інших державних установ у межах одного тематичного порталу дозволить упорядкувати інформаційні потоки з метою їхньої подальшої обробки для прийняття управлінських рішень на різних рівнях з прогнозування ризиків для здоров'я населення.

6. Практична реалізація такої моніторингової системи можлива на базі існуючих серверів Інституту гігієни та медичної екології, зокрема у вигляді нових розділів на нині діючому веб-ресурсі <http://www.health.gov.ua>.

ЛІТЕРАТУРА

1. Беляев Е.Н., Домнин С.Г., Цельковская Н.Ю. Опыт ведения социально-гигиенического мониторинга в России. //Социально-гигиенический мониторинг: методология, региональные особенности, управленческие решения: Материалы Пленума научного совета по экологии человека и гигиене окружающей среды РАМН и МЗ Российской Федерации (17-19 декабря 2003 г.). – М. – 2003. – С. 28-32.
2. Онищенко Г.Г. Современные проблемы ведения и совершенствования социально-гигиенического мониторинга //Социально-гигиенический мониторинг: методология, региональные особенности, управленческие решения: Материалы Пленума научного совета по экологии человека и гигиене окружающей среды РАМН и МЗ Российской Федерации (17-19 декабря 2003 г.). – М. – 2003. – С. 3-14.
3. Оценка риска и эколого-эпидемиологические исследования как взаимосвязанные инструменты социально-гигиенического мониторинга на местном и региональном уровнях /С.В. Кузьмин, Л.В. Привалова, Б.И. Никонов и др. //Социально-гигиенический мониторинг: методология, региональные особенности, управленческие решения: Материалы Пленума научного совета по экологии человека и гигиене окружающей среды РАМН и МЗ Российской Федерации (17-19 декабря 2003 г.). – М. – 2003. – С. 204-206.
4. Сердюк А.М., Бердник О.В., Антомонов М.Ю. Методические вопросы создания мониторинга «окружающая среда – здоровье населения Украины» //Довкілля і здоров'я. – 1997. – №2. – С. 54-55.
5. Пазынич В.М., Севальнев В.В., Таранов В.В. Мониторинг здоровья населения в связи с действием факторов окружающей среды в деятельности санитарно-эпидемиологической службы //Довкілля і здоров'я. – 2002. – №3 (22). – С. 7-9.

6. Организация медико-экологического мониторинга в г. Запорожье и принципы его информационного обеспечения в реальном режиме времени /В.М. Пазынич, В.В. Таранов, А.А. Рыжов и др. //Довкілля і здоров'я. – 1999. – №4 (11). – С. 24-27.
7. Присяжнюк В.Є., Доценко В.М. Вивчення перспективності використання існуючого контролю та обліку в галузі охорони здоров'я та охорони атмосферного повітря в системі медико-екологічного моніторингу України //Довкілля і здоров'я. – 1998. – №2 (5). – С. 12-16.
8. Проблеми впровадження ризиків у сферу екологічної безпеки України /А.М. Сердюк, Є.П. Буравльов, І.О. Черніченко, А.Б. Качинський //Довкілля і здоров'я. – 2002. – №4 (23). – С. 5-9.
9. Статистические решения в социально-гигиеническом мониторинге /К.С. Жижин, А.Р. Квасов, А.Ф. Степаненко и др. //Социально-гигиенический мониторинг: методология, региональные особенности, управленческие решения: Материалы Пленума научного совета по экологии человека и гигиене окружающей среды РАМН и МЗ Российской Федерации (17-19 декабря 2003 г.). – М. – 2003. – С. 117-118.
10. Киселев А.В., Ломтев А.Ю. Опыт информационного обеспечения решения частых задач социально-гигиенического мониторинга //Социально-гигиенический мониторинг: методология, региональные особенности, управленческие решения: Материалы Пленума научного совета по экологии человека и гигиене окружающей среды РАМН и МЗ Российской Федерации (17-19 декабря 2003 г.). – М. – 2003. – С. 176-178.

Резюме. Стаття посвящена вопросам освещения медико-экологических проблем в Украине.

Целью данной работы является:

- изучение литературных источников и веб-ресурсов Интернета по вопросам социально-гигиенического мониторинга (СГМ);
- изучение технических возможностей учреждений Государственной санитарно-эпидемиологической службы в вопросах первичного сбора и обработки информации для СГМ;
- поиск наиболее приемлемого способа обмена информацией между учреждениями-участниками СГМ;
- поиск наиболее приемлемого способа обнародования результатов СГМ как для заинтересованных специалистов, так и для широкого круга пользователей Интернета.

Summary. The article is devoted questions of illumination of mediko-environmental problems in Ukraine.

УДК 616–053.2–036.2:577.4

ЗАКОНОМЕРНОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ПЕРВИЧНОЙ ЗАБОЛЕВАЕМОСТИ СРЕДИ ДЕТЕЙ, ПРОЖИВАЮЩИХ В ЭКОКРИЗИСНОМ РЕГИОНЕ УКРАИНЫ

Грищенко С.В., Мустафина А.А., Свестун Р.С.,
Охотникова М.В., Цандур Н.В., Кудымов П.В., Зорькина А.В.

Донецкий национальный медицинский университет им. М. Горького, г. Донецк

Здоровье ребенка является наивысшей общественной и индивидуальной ценностью, которая в значительной мере влияет на процессы и результаты экономического, соци-

ального и культурного развития страны, определяет состояние национальной безопасности и служит важнейшим критерием благополучия общества [4,6,8]. Уровни заболе-